

PFAS iyo adiga

Talooyin lagu yareynayo ku-soo-gaarista kiimikooyinka “weligood sii jira”

Waa maxay PFAS?

Walxaha per- iyo polyfluoroalkyl (PFAS) waa koox ka kooban kumannaan kiimiko oo uu bini'aadamku sameeyay kuwaas oo aan muddo ka dib burburin. Maadaama ay deegaanka ku sii jiraan muddo aad u dheer isla markaana ay aad ugu adkaysanayaan inay burburaan, waxaa loogu naaneysaa “kiimikooyinka weligood sii jira.” Wasakhowga PFAS wuxuu khatar ku yahay caafimaadka dadka, deegaanka, iyo dhaqaalaha.

Xitaa qaddarro yar ayaa waxyeello yeelan kara.

Qaar ka mid ah waxay ku ururaan jirka dadka muddo ka dib.

Dhammaanood way adag yihiin in la saaro laguna burburiyo.

PFAS waa walaac sababaya maadaama noocyo badan oo PFAS ah lala xiriiriyo inay kordhiyaan halista kansarka, cudurrada beerka, cilladaha hab-dhiska difaaca jirka, iyo saameynno kale oo caafimaad oo taban.

PFAS waxaa laga helay dheecaanka dhiigga (serum-ka) ee ku dhawaad qof kasta oo Maraykan ah. Daraasado dhowaan la sameeyay ayaa muujiyay in maadaama PFAS ay hooyada uga gudbi karto ilmaheeda, ku dhawaad dhammaan dhallaanka ay ku dhashaan iyagoo kiimikooyinkan ay ku jiraan jirkooda. Ku-soo-gaadhistan baahsan ee PFAS ee bulshooyinkeennu waa natiijada tobannaan sano oo kiimikooyinkan lagu sii daayay deegaanka, iyo sidoo kale soo saaristooda, isticmaalkooda, iyo ka takhaluskooda alaabooyinka ay ku jiraan.

Waxa aad samayn karto

libso alaabo lagu sameeyay iyada oo aan

PFAS loo isticmaalin marka ay diyaar yihiin

Waad ku mahadsan tahay soo-saareyaasha iyo sharciga ka hortagga wasakhowga PFAS ee loo yaqaan Sharciga Amara (Amara's Law), helitaanka alaabooyin cusub oo aan PFAS lagu samayn ayaa Minnesota ku sii fududaanaya. Tan iyo 2025, qaybo badan oo alaabooyin cusub ah oo lagu iibiyo Minnesota waxaa la sameeyaa iyada oo aan PFAS loo isticmaalin. Alaabooyinka kale waxay sii isticmaali karaan PFAS ilaa 2032, markaas oo dhammaan isticmaalka aan daruuriga ahayn ee PFAS ee alaabooyinka cusub uu ka dhammaan doono Minnesota. Haddii aad ka welwelsan tahay PFAS marka aad wax iibsanaayso, tixgeli inaad weydiiso soo-saaraha haddii alaabtooda lagu sameeyay nooc kasta oo PFAS ah. PFCs, PFOA, iyo PFOS waa noocyo ka mid ah PFAS sidaa darteed alaab aan ku jirin kiimikooyinkan ayaa weli laga yaabaa inay ku jiraan noocyo kale oo PFAS ah.

Dhammaadka sannadka 2026, qof kasta wuxuu awoodi doonaa inuu bogga internetka ee MPCA ka hubiyo warbixinnada ay soo-saareyaashu ka bixiyeen isticmaalka PFAS ee alaabooyinka lagu iibiyo Minnesota. Sida uu dhigayo sharciga Minnesota, looma baahna inaad si degdeg ah u beddesho alaabooyinka aad hadda haysato.

U gee dareerayaasha qaarkood iyo shamacyada barafka lagu simbirixdo xarunta qashinka halista ah ee guryaha

Si sax ah uga takhalusidda dareerayaasha iyo shamacyada laga yaabo inay ku jiraan PFAS waxay gacan ka geysataa ilaalinta caafimaadka dadka iyo deegaanka. Alaabooyinka nadiifinta, shamacyada barafka lagu simbirixdo ee fluorine-ka leh, rinjiyada, iyo walxaha wax lagu dahaadho (sealants) waxaa laga aqbalaa inta badan barnaamijyada qashinka halista ah ee guryaha ee degmooyinka. Ha ku shubin wax dareere ah oo guriga lagu isticmaalo bulaacadaha, musqulaha, ama meelaha biyuhu ka daataan ee guriga.

La xiriir barnaamijka ururinta qashinka halista ah ee guryaha ama waaxda qashinka adag ee degmadaada si aad u ogaato saacadaha ay furan yihiin iyo noocyada agabka ay aqbalaan..

Baro halka biyahaaga cabbitaanku ka yimaadaan

Biyaha ay bulshada wadaagaan, oo sidoo kale loo yaqaan biyaha degmada (municipal water), waxaa si joogto ah looga baaraa PFAS. Marka loo baahdo, Waaxda Caafimaadka Minnesota (MDH), Hay'adda Xakamaynta Wasakhowga Minnesota (MPCA), iyo maamulka deegaanka ayaa iska kaashada daaweynta biyaha cabbitaanka.

MDH ama MPCA waxay la xiriiraan dadka leh ceelasha gaarka loo leeyahay haddii la og yahay in wasakhow uu saameyn ku yeelan karo biyahooda. Qaar ka mid ah dadka leh ceelasha gaarka loo leeyahay ayaa doorta in biyahooda la baaro xitaa iyada oo aan talo uga iman hay'adahan.

Khayraad loogu talagalay dadka leh ceelasha gaarka loo leeyahay waxaa laga heli karaa:

Walxaha Per- and Polyfluoroalkyl (PFAS) iyo Ceelasha Gaarka Loo Leeyahay

<https://www.health.state.mn.us/communities/environment/water/wells/waterquality/pfas.html>

Wax badan ka ogow

Booqo bogagga internetka ee MDH iyo MPCA si aad wax badan uga ogaato PFAS, sida meelaha laga helo, sida ay ugu faafaan deegaanka, saameyntooda caafimaad iyo deegaan, sida loo yareeyo ku-soo-gaadhista, iyo sababta ay Minnesota u qaadayso tallaabooyin looga hortagayo wasakhowga PFAS.

MPCA: PFAS ee Minnesota

www.pca.state.mn.us/pfas-in-minnesota

MDH: Walxaha Per- and Polyfluoroalkyl (PFAS)

<https://www.health.state.mn.us/pfas>

La xiriir

Waaxda Caafimaadka Minnesota (Minnesota Department of Health)

limayl: health.hazard@state.mn.us

Hay'adda Xakamaynta Wasakhowga Minnesota (Minnesota Pollution Control Agency)

limayl: pfasinfo.pca@state.mn.us